

Córais Mhúiríniú: Adhlacadh Bia, Trensáil agus Díleáiteoirí Bia

Comhairle Cathrach
Bhaile Átha Cliath
Dublin City Council

Is cleachtas ársa é blúirí bia de dhíorthú plandaí a adhlacadh agus tá sé in úsáid in Éirinn le blianta fada. Is iad na modhanna traidisiúnta a úsáidtear ná bia a chur i n-adhlacadh agus a chlásáil – an dá rud a bhaineann leis na blúirí bia a chur isteach sa talamh i ghairdín do scoile. Is leaganacha nua-aimseartha iad Cóin Glasa atá curtha i do ghairdín agus a úsáideann baictéir, einsímí agus péisteanna chun bia a bhriseadh síos. Úsáideann siad teas ón ngrian freisin chun an próiseas a bhrostú. Is cuma cén córas a úsáideann tú caithfidh tú roinnt spáis gairdín a bheith agat chun na blúirí bia a ionchorprú san ithir.

Cén cineál blúirí bia is féidir a mhúiríniú leis na córais seo?

Mar gheall ar fhadhbanna a d'fhéadfadh a bheith ann le lotnaidí, amhail madraí nó francaigh, níor cheart ach blúirí bia a dhíorthaítear ó phlandaí a mhúiríniú ar an mbealach seo. Liostaíonn an chairt seo a leanas na cineálacha blúirí bia is féidir leat agus nár chóir a chur i ghairdín do scoile.

Ábhair Dhíorthaithe Plandaí = TÁ

- ✓ Ciumhais glasraí agus craicne
- ✓ Peels torthaí, croileacáin agus rinds
- ✓ Torthaí nó glasraí millte
- ✓ Forais caife agus scagaire
- ✓ Málaí tae
- ✓ Arán, crackers, brioscaí, cácaí
- ✓ Gránaigh, pasta, rís, pónairí
- ✓ Sciatháin pláta glasraí cócaráilte

Ábhair Dhíorthaithe Ainmhithe = NÍL

- ⊘ Iasc nó Feoil d'aon chineál – amh nó cócaráilte
- ⊘ Saill ainmhíoch, cnámha, craicne nó inní
- ⊘ Olaí cócaireachta nó ramhar
- ⊘ Táirgí déiríochta: cáis, iógart, uachtar, im, bainne
- ⊘ Uibheacha nó sliogáin uibhe
- ⊘ Anlainn nó anraithí le feoil nó iasc

Taispeánann an pictiúr an cineál blúirí bia is féidir a chur sa ghairdín.

Scraps Bia a Bhailiú sa Bhaile

Nuair a bhíonn blúirí bia á mbailiú agat sa bhaile, déan iarracht i gcónaí coimeádán clúdaithe a úsáid – coinníonn sé boladh agus cuireann sé bac ar chuileoga. Is féidir leat aon choimeádán a úsáid a bhfuil clúdach daingean air.

Adhlacadh agus Clasú Bia – conas is féidir liom é a dhéanamh?

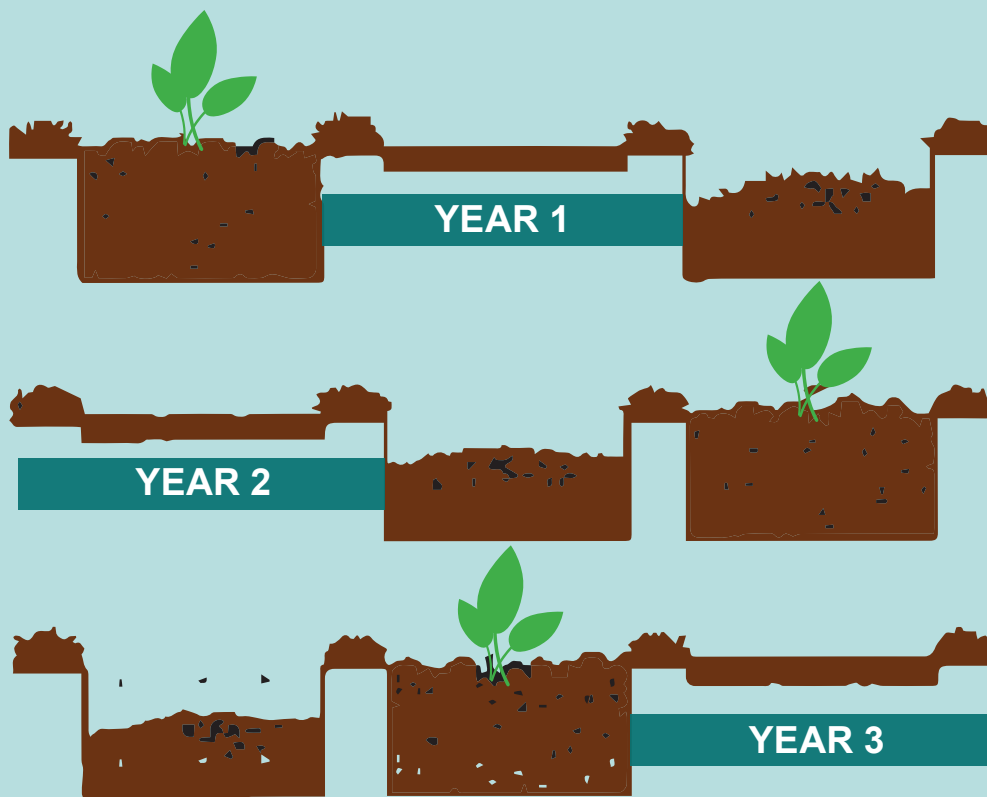
Bealach sácháilte agus éasca le múirín a dhéanamh is ea blúirí bia fásúla a chur sa ghairdín. Níl mórán spáis uait agus is minic is féidir é seo a dhéanamh timpeall ar chrainn agus toir.

- 🌱 Aimsigh áit oiriúnach i do ghairdín le blúirí bia a chur isteach. D'fhéadfadh sé seo a bheith i limistéar branar (neamhúsáidte) nó timpeall ar shileadh na gcrann nó na dtor.
- 🌱 Déan poll nó trinse 12" domhain
- 🌱 Cuir 3-4" de scraps bia sa pholl nó sa trinse
- 🌱 Ag baint úsáide as spád, gearr agus measc na blúirí bia isteach san ithir ag bun an leathanaigh - is cuid lárnach é seo!
- 🌱 Clúdaigh le 8" ithir ar a laghad
- 🌱 Déan arís de réir mar is gá, ag tochailt poill nó trinsí in aice le nó in áiteanna éagsúla.

Ag brath ar theocht na hithreach, soláthar miocrorgánaigh san ithir agus ábhar na n-ábhar, tarlóidh dianscaoileadh i 1-3 mhí.

Trenching is ea modh eile chun bia a adhlacadh. Is éard atá i gceist leis seo ná trinsí trí bliana a rothlú – (1) trinse adhlactha bia, (2) trinse fáis agus (3) trinse gan úsáid nó trinse branair – is gnách é seo a úsáid mar chonair rochtana..

Ar dtús sa chéad bhliain, leag amach cuid de do ghairdín ina mbeidh trinse chun blúirí bia a adhlacadh, as a chéile chun barra a fhás agus an tríú “as a chéile” le húsáid mar chonair. Sa chéad séasúr eile, úsáidtear ithir thorthúil an trinse múirín roimhe seo chun barra a fhás, fágтар an t-iarshraith barr branair agus úsáidtear é mar chosán, agus déantar an cosán dlúthaithe a scaoileadh agus a thochailt mar chlais nua le haghaidh adhlacadh dramhbhia. Tá an timthriall leanúnach ansin mar a thaispeántar anseo.

Díleáiteoirí Bia agus Cóin Glasa

Cad is díleáiteoirí Bia ann agus conas a oibríonn sé?

Is cineál sonrath múiríneora é díleáiteoir bia le haghaidh blúirí bia a chuirtear go páirteach san ithir. Is leagan nua-aimseartha é d'adhlacadh bia a úsáideann teas ón ngrian chun cabhrú leis an bpróiseas múirínithe. Cé gur cuma leo mar bhosca bruscair rialta múirín, is gnách go mbíonn ciseán miotail nó plaisteach thíos ag díleáiteoirí agus caithfeadh é seo a thochailt sa talamh ar dtús. Is féidir leat do chuid féin a dhéanamh freisin as bairille miotail.

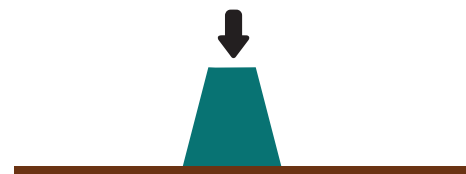
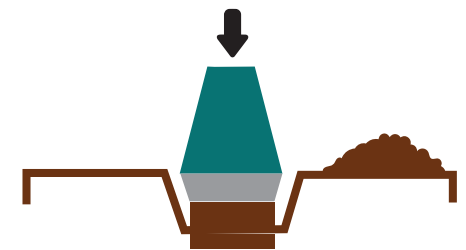
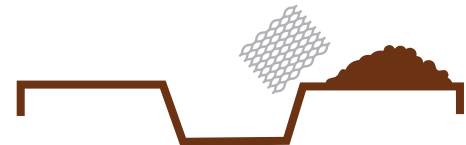
I gcás na gcóras seo, ba chóir blúirí bia a chur leis gach lá nó gach dara lá. Ní mholtar duit do chuid blúirí bia a stóráil le cur leis anois is arís.

Conas a shuiteáil agus a úsáidim na díleáiteoirí Bia?

Toisc go n-úsáideann díleáiteoirí bia teas na gréine chun cabhrú leo iad a chumhachtú, ba chóir duit iarracht a dhéanamh i gcónaí iad a chur in áit ghrianmhar. Nuair a bheidh an láthair roghnaithe agat dó, seo a leanas na príomhchéimeanna a bhaineann le húsáid é:

- Roghnaigh suíomh grianmhar agus tochailt poll 50cm ar doimhneacht agus 65cm ar leithead.
- Scaoil suas an ithir ag bun an phoill agus measc roinnt ithir gairbhéil, múirín agus/nó gainimh le draenáil mhaith a sholáthar.
- Cuir an díleáiteoir cóimeáilte agus an mogalra cruach dhosmálta isteach sa pholl ionas go mbeidh barr an chiseáin cothrom leis an ithir.
- Líon siar na taobhanna le meascán de ghairbhéal, múirín agus/nó ithir ghainmheach chun aeráil na hithreach a fheabhsú. Ansin clúdaigh le 6-9" ithir ionas nach nochtar barr an chiseáin.
- Ansin, cruinnigh na blúirí bia go léir i do bhosca cistine gach lá.
- Sula fholmhú an caddy isteach sa díleáiteoir, croith roinnt púdar luasaire thar na blúirí bia. Nuair a bheidh an córas ag dul ar aghaidh, is féidir leat gearradh siar ar an bpúdar luasaire, go háirithe i míonna an tsamhraidh.
- Oscail clúdach an díleáiteora agus folmhaigh a bhfuil sa chadaí isteach trí bharr an chóin. Ba chóir blúirí bia a chur leis ar bhonn laethúil nó gach lá eile. Tá sé tábhachtach gan an iomarca ábhar a ró-ualach ar an díleáiteoir ag an am céanna.
- Soláthraíonn an púdar luasaire na baictéir agus na heinsímí a theastaíonn chun ábhair a bhriseadh síos go tapa. Toisc gur uisce den chuid is mó atá i blúirí bia, briseann siad síos go tapa agus evaporates agus draenann an t-uisce iomarcach isteach san ithir.

Agus ansin cad?

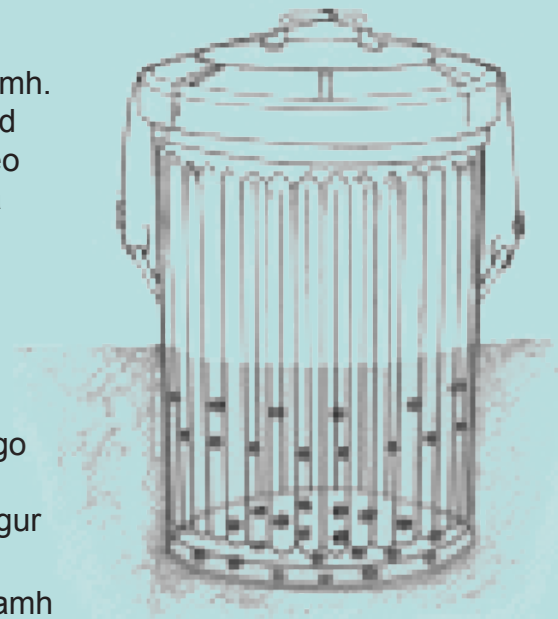
Le himeacht ama, líonfaidh an díleáiteoir agus beidh gá é a fholmhú. Má ardaíonn leibhéal na n-ábhar sa chiseán níos ísle agus má fhanann sé os cionn leibhéal na talún gan titim, is táscaire é seo go bhfuil sé in am an ciseán a fholmhú. De ghnáth ba chóir é seo a dhéanamh gach bliain nó dhó.

Chun é a fholmhú, bain an ithir timpeall an bonn ionas go mbeidh an ciseán íochtair cothrom leis an talamh. Tóg amach an cón uachtarach agus sluasaid an t-ábhar ina dhá chairn: an t-ábhar úr nach bhfuil múirín déanta go hiomlán fós agus an t-ábhar múirín críochnaithe dorcha thíos.

Cuir an t-ábhar níos úire ar ais sa chiseán mar go bhfuil na baictéir cheart go léir ann chun tús a chur leis an bpróiseas díleá arís. Cuir an cón uachtarach ar ais air, clúdaigh an bonn agus an ciseán le hithir agus lean ar aghaidh ag cur ábhair mar a bhí roimhe seo.

An bhfuil leaganacha baile ann?

Mura bhfuil tú ag iarraidh an t-airgead a chaitheamh ar leagan tráchtála mar an Cón Glas, is féidir leat do chuid féin a dhéanamh. Tá sampla amháin déanta as bosca bruscair miotail le daichead poll 1cm sa bhun agus ar na taobhanna. Spreagann na poill seo péisteanna ón ithir le teacht isteach agus cuidíonn siad le bia a bhriseadh síos.

Roinnt Leideanna Breise:

Oibreoidh díleáiteoirí ar feadh na bliana, ach bí ar an eolas go bhféadfadh go n-ardóidh leibhéal na scrap bia isteach sa chón uachtarach le linn an gheimhridh (nuair a bhíonn sé fuar), ach gur cheart go laghdódh sé arís nuair a bhíonn an aimsir níos teo.

Má éiríonn cuileoga nó boladh ina fhadhb riamh, níl le déanamh ach sraith tanaí de min sáibh, duilleoga nó páipéar stiallta a chur ar a bharr.

Cad mar gheall ar lotnaidí? Má tá an ciseán curtha i gceart, ní bheidh francaigh agus scavengers eile a mhealladh chuige. Cuireann an mogalra cruach dhosmálta timpeall an chiseáin cosc ar chreimirí dul isteach.

